

GRØN, GRØNNERE, GRØNNEST: SÅDAN GÅR DET MED DE GRØNNE INDKØB

Stadigt flere kommuner arbejder aktivt med at få indarbejdet grønne krav i udbud, men det kan være svært at omsætte et ønske om en grønnere profil til udbudskrav.

Grønne indkøb og bæredygtige udbud er begreber, som i høj grad præger kommunernes indkøbsdagsorden. Med "grønne indkøb" forstås bredt indkøb, som understøtter den grønne omstilling ved at inddrage elementer, der tilgodeser miljø og klima, fx i form af fokus på lavere klimaaftryk og reduktion af brugen af miljøbelastende stoffer.

Med vedtagelsen af klimaloven og målsætningen om en reduktion af CO₂-udledningerne på 70 % i 2030 vil der forventeligt komme yderligere fokus på, hvordan offentlige indkøb kan gøres grønnere og være med til at understøtte de nationale klimamålsætninger.

Udbudsloven giver mulighed for at stille specifikke krav til den udbudte genstand, herunder også krav der særligt tilgodeser miljø- og klimamæssige hensyn. Hensynene kan inddrages i alle dele af udbudsprocessen: Som krav i forbindelse med egnethedsvurderingen, som konkurrence- eller mindstekrav til ydelsen eller som vilkår i kontrakten. Muligheden for at inddrage grønne krav kan også indgå som en del af en indledende markedsdialog og kan være med til at give ordregiver indsigt i, hvor parat markedet er til den grønne omstilling. Desuden kan markedet få lejlighed til at give sit input til relevante grønne krav og forventninger fra ordregivers side.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har som en del af rapporten "Status for offentlig konkurrence 2020" foretaget

en analyse af 1.914 udbud gennemført fra juni 2019 til marts 2020. Formålet har været at undersøge, hvor mange af de offentliggjorte udbud der har indarbejdet grønne elementer.

Analysen viser, at der i 844 af udbuddene, svarende til 44 %, er indeholdt mindst ét grønt ord. Af de 844 udbud indeholder de fleste dog mere end ét grønt ord, og ordene går som oftest igen. Analysen viser også, at de mest brugte ord er "miljø" og "klima."

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har grupperet søgeordene i tre temaer om henholdsvis total- og livscyklusomkostninger, grønne mærker og grønne standarder og har undersøgt, hvordan og i hvor høj grad de grønne ord bruges under de enkelte temaer.

Knap 10 % af udbuddene nævner mindst ét ord, der relaterer sig til total- og livscyklusomkostninger. Det er fx ord som "livscyklus" og "TCO." De udbud, der nævner total- og livscyklusomkostninger, er primært udbud, der omhandler varekøb. Ifølge Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skyldes det formentlig, at levetiden for en vare er nemmere at beregne end fx for en tjenesteydelse, og at der for varer allerede findes tilgængelige TCO-beregningsværktøjer.

Miljømærker som Svanemærket og EU-blomsten nævnes i knap 14 % af udbuddene, mens grønne standarder som fx ISO 14001 om miljøledelse

anvendes i 9 % af udbuddene.

Hos Horten oplever vi, at flere og flere kommuner – og leverandører – arbejder aktivt med at få indarbejdet grønne krav i udbud. Samtidig oplever vi (hvilket i nogen grad støttes af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens undersøgelse), at mange ordregivere har svært ved at omsætte et ønske om en grønnere profil til udbudskrav. Desuden kan det være vanskeligt for både ordregivere og tilbudsgivere at gennemskue de grønne krav potentielle påvirkning af transaktionsomkostningerne. Udfordringen er sjældent udbudsreglerne, men oftere manglende værktøjer til at sikre reelle grønne krav. Løsningen er efter vores opfattelse både den fortsatte udvikling af værktøjer, som kan understøtte en mere evidensbaseret tilgang til grønne krav, men også at kommuner og leverandører fortsætter den gode dialog. Indkøbene bliver kun grønnere – og klogere – på den måde ■

Annelouise Dalgaard Pedersen
Partner, advokat
adp@horten.dk

Sidsel Marcussen
Advokat
sim@horten.dk